

KORTRAPPORT

Taxonomiinformation i årsredovisningar

25 januari 2024

Sammanfattning

Svenska banker och försäkringsbolag uppfyller i stort de krav som nu ställs på finansiella företag att rapportera data om hållbarhet enligt taxonomiförordningen. Men variationen i rapporteringen är stor. Det gör det svårt att kunna jämföra företagen. Det finns goda exempel att lyfta fram, som frivilligt angivna belopp och jämförelser för tidsperioder. Men FI uppmanar företagen att i större utsträckning använda EU-kommissionens frågor och svar om hur reglerna om rapportering ska tolkas.

FI har i en fördjupad analys granskat ett urval av sju banker och sex försäkringsföretags rapportering enligt artikel 8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 (taxonomiförordningen) i årsredovisningarna för år 2022.

Uppfyller i stort kraven

FI noterar att alla företag i urvalet som har skyldighet att rapportera uppfyller de kvantitativa rapporteringskrav om taxonomiomfattning som nu ställs på finansiella företag i taxonomiförordningen. FI noterar också att det är stor variation i den information som företagen rapporterar när det gäller de kvalitativa rapporteringskraven. Det handlar om skillnader i detaljnivå, omfattning samt var och hur informationen presenteras som försvårar jämförbarheten mellan företagen och möjligheterna för intressenter på marknaden att förstå informationen.

Goda exempel

FI ser flera goda exempel när det gäller kvantitativ rapportering som är värda att lyftas fram. Ett exempel är att ange monetära belopp – en frivillig uppgift – när företagen rapporterar om exponeringar mot ekonomisk verksamhet som omfattas av taxonomin. Ett annat exempel är att redovisa jämförelser över tid.

Goda exempel på kvalitativ rapportering som FI vill uppmärksamma handlar om detaljerad bakgrundsinformation om datakällor och dess begränsningar, identifierade brister, specifika datakällor och ingående förklaringar av de processer som använts för att ta fram rapporteringen.

Uppmaning att använda mallar samt frågor och svar

Från och med räkenskapsår 2023 ska finansiella företag använda detaljerade mallar för rapportering av hur företagets verksamhet är förknippad med miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter när det gäller miljömål 1 (begränsning av klimatförändringar) och 2 (anpassning till klimatförändringar). För de övriga fyra miljömålen gäller förenklad rapportering under en övergångsperiod.

I linje med EU-kommissionens frågor och svar rekommenderar FI företagen att använda relevanta delar av de mallar som finns för kvantitativ rapportering av förenlighet med taxonomin även vid förenklad rapportering av andelen exponeringar mot ekonomisk verksamhet som omfattas- respektive inte av taxonomin. Det skulle underlätta för intressenter att jämföra rapporteringen från olika företag.

FI uppmanar också företagen att i större utsträckning följa den vägledning om tolkning av regelverket som EU-kommissionen publicerar i form av frågor och svar. Det skulle främja jämförbarheten och förbättra möjligheterna för aktörer på marknaden att förstå informationen.

FI:s fördjupade analys

FI har kartlagt hur finansiella företag rapporterar enligt artikel 8 i taxonomiförordningen i linje med förordning (EU) 2021/2178 om upplysningar enligt taxonomin i hållbarhetsrapporter (den delegerade akten om upplysningar). FI:s analys grundar sig på en granskning av upplysningar som lämnats av sju banker och sex försäkringsföretag i årsredovisningarna för år 2022.

Syftet med den fördjupade analysen är i huvudsak att få en bild över hur de finansiella företagen tillämpar regelverket, som är relativt nytt och fortfarande håller på att utvecklas. FI har noterat att företag som berörs av kraven upplever rapporteringen som utmanande och att det finns osäkerheter om hur det ska gå till.

Under året har Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) parallellt med FI:s fördjupade analys, genomfört en temagranskning av noterade icke-finansiella företags taxonomirapportering¹.

¹ https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/2023-10/ESMA32-992851010-1098_-_Summary_of_findings_Results_of_a_fact-finding_exercise_on_corporate_reporting_practices_under_the_Taxonomy_Regulation.pdf

Kraven enligt taxonomiförordningen

Taxonomiförordningen är ett system för att klassificera vilka ekonomiska verksamheter som är miljömässigt hållbara. Syftet är att hjälpa investerare att identifiera och jämföra miljömässigt hållbara investeringar.

Rapporteringen enligt artikel 8 i taxonomiförordningen ska göras av företag av allmänt intresse (bland annat banker, kreditmarknadsbolag, börsbolag samt vissa försäkringsföretag och värdepappersinstitut) med mer än 500 anställda och utgör en viktig del av de berörda företagens hållbarhetsrapporter.

Detaljerade regler

Hur rapporteringen ska ske specificeras i den delegerade akten om upplysningar. Där finns detaljerade regler för hur företag ska rapportera information om hur och i vilken utsträckning företagets verksamheter är förknippade med ekonomiska verksamheter som ska anses vara miljömässigt hållbara. Därtill ska kvalitativ information rapporteras till stöd för de kvantitativa indikatorerna. Det handlar bland annat om vilka tillgångar och verksamheter som omfattas av rapporteringen, information om datakällor och databegränsningar med mera. Sammantaget ska den kvalitativa informationen stödja marknadens förståelse för rapporteringen.

Gradvis utökade krav

Kraven på att rapportera enligt artikel 8 i taxonomiförordningen och den delegerade akten om upplysningar utökas i takt med att de olika miljömålen i taxonomiförordningen börjar gälla. Utökningen sker med en liknande mekanism som för miljömål 1 (begränsning av klimatförändringar) och miljömål 2 (anpassning till klimatförändringar).

Rapporteringen för räkenskapsår 2021 och 2022 var avgränsad till miljömål 1 och 2. Från och med räkenskapsår 2023 ska rapporteringen omfatta samtliga sex miljömål (det vill säga även hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser, övergång till en cirkulär ekonomi, förebyggande och kontroll av föroreningar samt skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem).

Finansiella företag ska begränsa rapporteringen för miljömål 3–6 för räkenskapsår 2023 och 2024 till bland annat andelen som inte omfattas respektive omfattas av taxonomin på samma sätt som gjordes för miljömål 1 och 2 för räkenskapsår 2021 och 2022. Därefter ska både omfattning och förenlighet med taxonomin för miljömål 1 och 2 rapporteras enligt de detaljerade mallarna i den delegerade akten om upplysningar.

Resultat

Vi kan konstatera att de banker och försäkringsföretag som har skyldighet att rapportera och som vi granskat i stort följer kraven på rapportering enligt artikel 8 i taxonomiförordningen. Men företagen rapporterar på olika sätt. Det försvårar för marknadsaktörer att förstå informationen och jämföra företag med varandra.

När det gäller kvantitativ information rapporterar samtliga företag i urvalet som har skyldighet att rapportera vad som krävs enligt den delegerade akten om upplysningar, även om det finns förbättringspotential. Vi noterar flera goda exempel bland de kvantitativa upplysningar företagen ska lämna, som att frivilligt ange monetära belopp i rapporteringen av andelen av företagets totala tillgångar utgörs av exponeringar mot ekonomisk verksamhet som omfattas av taxonomin, beskrivningar av datakällor och databegränsningar samt jämförelser över tid.

När det gäller kvalitativ information bedömer FI att det är stor variation i informationen företagen rapporterar. Det skiljer sig i detaljnivå, omfattning samt var och hur informationen presenteras. Flera företag i urvalet har påtalat brister de identifierat i underliggande data, pekat ut specifika datakällor och ingående förklarat vilka processer som finns på plats för att ta fram rapporteringen. I andra fall är informationen kortfattad och mindre informativ. Därmed kan det ha funnits vissa svårigheter för marknadsaktörerna att jämföra dessa årsredovisningar mot varandra.

Frivillig information

Flertalet banker och försäkringsföretag har valt att lämna någon typ av frivillig information, utöver den som krävs. Dock varierar det hur tydligt de angett att den frivilliga informationen är separat från den obligatoriska informationen. I många fall saknas det helt förklaringar till hur frivillig information skiljer sig åt från den information som måste rapporteras. Även detta kan bidra till sämre jämförbarhet mellan företagen. Här finns alltså något som också kan förbättras till årsredovisningarna för nästa räkenskapsår.

EU-kommissionens frågor och svar ger vägledning

FI har noterat flera goda exempel under kartläggningen, som nämnts ovan. Upplysningarna skiljer sig dock åt mellan företagen vilket innebär att det är relativt svårt att jämföra företagen med varandra, även om det finns många likheter mellan hur bankerna respektive hur försäkringsföretagen rapporterar.

För att företagen ska kunna tillämpa reglerna på ett enhetligt sätt och rapporteringen ska bli mer jämförbar är det avgörande att de bestämmelser som företagen ska följa är tydliga och precisa. För att ge vägledning arbetar EU-

kommissionen med att publicera frågor och svar om regelverket. Dessa frågor och svar ger välbehövlig vägledning om hur företagen bäst tillämpar reglerna.

FI konstaterar att det är viktigt att företagen tar del av EU-kommissionens frågor och svar och anpassar sin rapportering efter dem. På så sätt skulle syftet med rapporteringen uppfylls på ett bättre sätt, det vill säga att underlätta för intressenter att identifiera och jämföra miljömässigt hållbara investeringar.

Slutsatser och rekommendationer

FI uppmanar finansiella företag att i större utsträckning iakttäta den vägledning som EU-kommissionen publicerar i form av frågor och svar. Detta skulle bidra till ökad jämförbarhet och förbättra möjligheterna för aktörer på marknaden att förstå informationen.

FI vill särskilt uppmärksamma att EU-kommissionen uppmanar till bland annat

- att använda relevanta delar av mallarna i den delegerade akten om upplysningar även för rapportering av taxonomiomfattning
- att ange belopp som kompletterar andelen exponeringar som omfattas
- att tydligt särskilja estimat som rapporteras frivilligt i avsaknaden av information från kunder från den information som måste rapporteras och att förklara detta
- att ange grunden för frivillig rapportering och att se till att rapporteringen i övrigt är förenlig med rapporteringskraven enligt taxonomiförordningen.

Fortsatt fokus för tillsynen

Rapportering enligt artikel 8 i taxonomiförordningen är en viktig del i företagens hållbarhetsrapporter. När det nya direktivet om företagens hållbarhetsrapportering (CSRD)² är genomfört ska alla företag som ska avge en lagstadgad hållbarhetsrapport också rapportera enligt artikel 8 i taxonomiförordningen. De företag som ska rapportera för första gången kan dra lärdom av det som rapporterats av de företag som redan i dag omfattas av kravet på taxonomirapportering.

Vi kommer att använda resultatet av den här fördjupade analysen i vårt fortsatta tillsynsarbete och i vår löpande tillsynsdialog med företagen under tillsyn.

Under 2023 har Esma genomfört en kartläggning av icke finansiella börsföretags taxonomirapportering. Taxonomirapportering kommer att fortsätta att vara ett fokusområde i tillsynen av noterade företag för såväl Esma som nationella tillsynsmyndigheter under 2024³. Dessutom väntas flera frågor och svar specifikt riktade till finansiella företag att publiceras av EU-kommissionen⁴.

² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2464 av den 14 december 2022 om ändring av förordning (EU) nr 537/2014, direktiv 2004/109/EG, direktiv 2006/43/EG och direktiv 2013/34/EU vad gäller företagens hållbarhetsrapportering.

³ Esma fokusområden för tillsynen över börsföretagens finansiella rapportering för räkenskapsår 2023, <https://www.fi.se/sv/publicerat/nyheter/2023/esma-publicerar-fokusomraden-for-tillsynen-over-borsforetagens-finansiella-rapportering/>

⁴ EU-kommissionens orienteringswebbplats för taxonomiförordningen, <https://ec.europa.eu/sustainable-finance-taxonomy/>